

Általános Szállítványozási Feltételek
(Érvényes, egybeszerkesztett és ellenőrzött szövege 2006. augusztus 10.)

1. §

Alkalmazási terület

1. E szállítványozási feltételeket kell alkalmazni mindazokra a szerződésekre, amelyek a megbízó és szállítványozó között jönnek létre és a magyar jog szerint szállítványozásnak minősülnek.
2. Ha a szállítványozó kombinált fuvarokmányt bocsát ki (MTO/CTO), úgy ezen feltételek nem alkalmazhatók.

2. §

Szállítványozási szerződés

1. A szállítványozó a szállítványozási szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a megbízásban szereplő fuvarozási és egyéb szerződéseket a saját nevében a megbízó javára megkötí és a megbízással összefüggésben kiegészítő tevékenységet is végez.
2. E feltételeket kell alkalmazni akkor is, ha a szállítványozó a fuvarozási/egyéb szerződéseket megbízója nevében köti meg, vagy ha az áru átvételére kap megbízást.
3. A szállítványozó ajánlata csak azonnali elfogadás esetén érvényes, kivéve ha az ajánlatban az ajánlati kötöttség határideje meg van határozva. Ez esetben a megbízásnak a szállítványozóhoz a határidő utolsó napján meg kell érkeznie.
4. A megbízást írásban kell adni; a telefonon, szóban adott megbízást a megbízó haladéktalanul írásban megerősíteni köteles. Ennek elmulasztásából eredő bármely következményért a megbízó felel.
5. A megbízásnak a szállítványozási szerződéshez szükséges adatokat pontosan kell tartalmaznia. A hiányos, vagy pontatlan megbízásból fakadó következmények a megbízót terhelik.
6. A szállítványozó nem köteles a megbízó által közölt adatok valódiságát ellenőrizni.
7. Nem jön létre a szállítványozási szerződés, ha a szállítványozó a megbízó ajánlatára nem tesz a megbízással azonos tartalmú elfogadói nyilatkozatot. Ha a megbízás nem elegendően részletes, illetve pontatlan, úgy a jogviszony a javított/kiegészített megbízás kézhezvételétől keletkezik.
8. A megbízónak olyan utasítása, amely szerint a küldeményt harmadik személy rendelkezésére kell tartani, már nem vonható vissza akkor, ha a küldeménnyel kapcsolatban a harmadik személyt a rendelkezési jog már megilleti.

3. §

A megbízás teljesítése

1. A szállítványozó a megbízás teljesítése során a gondos kereskedőtől elvárható magatartást köteles tanúsítani s mindenek előtt a megbízó érdekeit kell képviselnie.
2. A megbízó utasításait köteles követni a szállítványozó, azok szakszerűtlenségére azonban a megbízó figyelmét fel kell hívnia. A célszerűtlen, szakszerűtlen és késedelmesen adott utasítások következményeit a megbízó viseli.
3. A szállítványozó köteles a megbízót tájékoztatni minden olyan körülményről, amely a megbízás teljesítését akadályozza, vagy annak bármiféle módosítását teszi szükségessé.
4. Ha a megbízó a megbízást visszavonja és a szállítványozó a megbízás teljesítése érdekében már intézkedéseket tett, úgy az ebből fakadó károkat és költségeket, valamint a szállítványozási díjat a megbízó tartozik megtéríteni.
5. Amennyiben olyan körülmények következnek be, amelyek a szállítványozó kötelezettségeinek teljesítését részben vagy egészben lehetetlenné teszik, úgy a szállítványozó jogosult elállni, és költségeit, valamint arányos díját követelni.
6. Ha a megbízó az eredeti megbízást úgy módosítja, hogy az teljesíthetatlenné válik, a szállítványozó a szerződés teljesítésétől elállhat és követelheti felmerült költségeinek megtérítését, valamint díjazását.
7. Ha a szállítványozó kért, de nem kapott utasítást a szükséges időn belül a megbízótól, úgy a szállítványozó saját belátása szerint jogosult intézkedni. Az intézkedés során a szállítványozó a megbízó kárának enyhítését és az észszerűségi szempontokat köteles figyelembe venni.
8. A megbízó kifejezett tiltása hiányában a szállítványozó jogosult a küldeményt gyűjtő forgalomban továbbítani.

9. A szállítványozó csak a szállítványozással közvetlenül összefüggő hatósági rendelkezéseket köteles ismerni és betartani. Minden egyéb hatósági rendelkezés betartásáért a szállítványozó nem felel.

10. A szállítványozó vállalkozhat arra is, hogy a megbízást maga teljesíti (fővállalkozási díjban állapodik meg), illetve alvállalkozókat is igénybe vehet.

11. A szállítványozó kifejezett nyilatkozat hiányában nem garantálja, hogy a küldeményt meghatározott napon/járáttal továbbítja.

12. A szállítványozó a megbízó kérésére átvételi elismervényt bocsát ki.

13. A szállítványozó szükség szerint gondoskodik a küldemény feladás előtti, kiszolgáltatás előtti és átmenő raktározásáról.

A raktározás a szállítványozó saját tulajdonában álló, általa üzemeltetett, vagy általa esetenként igénybevett idegen raktárban történhet.

A megbízó a küldeményt előzetes értesítés mellett, a szokásos üzemi időben, a szállítványozó üzemének zavarása nélkül, saját költségére és a szállítványozó kíséretében megtekintheti. A megbízó vagy megbízottja szükség szerint mintát vehet, vagy más cselekményt végezhet az áruval, ha abban a szállítványozóval előzetesen megállapodik. A mintavétellel és más cselekményekkel összefüggő költségek a megbízót terhelik.

A megbízó felel azokért a károkért, amelyeket az áru megtekintésével, a mintavétellel vagy más cselekményekkel összefüggésben a szállítványozónak vagy harmadik személyeknek okoz.

Ha a megbízó azt állítja, hogy a megtekintett küldemény hiányzik, hiányos vagy sérült, úgy jegyzőkönyv felvételét kérheti, amelyet a szállítványozó nem tagadhat meg. Ha a megbízó a küldemény hiánya, hiányossága vagy sérülése miatt szakértőt kíván igénybe venni, úgy ahhoz a szállítványozó hozzájárul, az ezzel kapcsolatos költségeket azonban a megbízónak kell megfizetnie.

4. §

A Küldemény átadása a szállítványozónak

1. Amikor a megbízó a küldeményt a szállítványozónak/megbízottjának átadja, a szállítványozó jogosult, de nem köteles - a küldemény darabszámának kivételével - a küldemény tényleges adatait megállapítani.
2. Amennyiben az ellenőrzött adatok a megbízás adataitól oly mértékben eltérnek, hogy más elszámolási kondíciók kialakítása szükséges, úgy a szállítványozó a megbízót e körülményről haladéktalanul értesíti azzal, hogy az ajánlat/megbízás és a ténylegesen átadott küldemény adatai egymásnak nem felelnek meg. Minden e körülményből fakadó következmény (késedelem, díjszint, költségek stb.) a megbízót terhelik.
3. Ha a küldemény adatai bármely okból javításra szorulnak, úgy e tény a szállítványozó a megbízóval közli és szükség esetén utasítást kér.
4. A szállítványozó a küldeményt csomagolni, kötegelni, a csomagolást javítani nem köteles, kivéve a halasztást nem tűrő kárelhárítás esetét. Ilyen esetekben a megbízó köteles az ebből eredő költségeket megtéríteni.

5. §

Veszélyes, különleges kezelést igénylő küldemények

1. Más küldeményekre, egyéb javakra és személyekre veszélyes küldeményeket, vagy olyanokat, amelyek gyors romlásnak vannak kitéve, ill. egyébként érzékenyek, csak a szállítványozóval történt előzetes írásbeli megállapodás alapján lehet a szállítványozónak/megbízottjának átadni és annak veszélyes jellegét az okmányon és a küldeményeken fel kell tüntetni.
2. A megbízó/megbízottja az egyes fuvarozási módok veszélyes áruk fuvarozására vonatkozó szabályzatban foglalt árubesorolás megjelölésével a küldemény veszélyes/különleges tulajdonságairól aláírt nyilatkozatot köteles előzetesen átadni a szállítványozónak. Ennek elmulasztásából fakadó minden kárért a megbízó felel.
3. Ha a megbízó a küldemény veszélyes természetére vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, a szállítványozó jogosult minden olyan intézkedést megtenni, amely a küldemények természetéből fakadó veszélyek elhárításához szükséges. Ennek költségeit a megbízó köteles a szállítványozónak megtéríteni.

6. §

Szállítványbiztosítás

1. A szállítványozó a küldeményt csak a megbízó írásbeli utasítására és költségére biztosítja a megbízó által megjelölt biztosítási feltételek szerint, a megbízásban megjelölt adatok alapján.
2. A küldemény értékének közlése önmagában nem minősül biztosításra szóló megbízásnak.

7. §

Fizetés

1. A megbízó köteles a szállítmányozónak átvételi díjtételes forma esetén a szállítmányozási díjat, bizományosi elszámolási forma esetén a felmerült költségeket és a szállítmányozási jutalékokat megfizetni.
2. A szállítmányozó számlái egyéb megállapodás hiányában a kézhezvétel után azonnal esedékesek, a fizetési késedelem külön felszólítás vagy egyéb feltétel nélkül azonnal beáll. A késeedelmi kamat a hatályos magyar jogszabályok szerint számolandó el.
3. A szállítmányozó jogosult előleget kérni, a megbízóval fizetés tekintetében külön megállapodást kötni, ill. költségeit és díjat belföldi megbízótól azonnali inkasszóval beszedni.
4. Ha a megbízó a szállítmányozási megbízásban harmadik személy fizetését ígéri a szállítmányozási szerződés teljesítéséért, a szállítmányozó e feltételt visszautasíthatja, illetve e harmadik személy nem fizetése esetén a megbízó tartozik a szállítmányozó követeléseit - kamatokkal együtt - kielégíteni.
5. A szállítmányozó követeléseivel szemben **a megbízó és** a megbízó által megjelölt harmadik személy beszámítással, visszatartással nem élhet.

6. Ha a megbízó az esedékes díjak megfizetését, akár egyetlen alkalommal is elmulasztja, úgy a szállítmányozó saját belátása szerinti biztosítékot kérhet. Ha a megbízó a kívánt biztosítékot a szállítmányozó által megjelölt határidőn belül nem szolgáltatja, úgy a szállítmányozó a szállítmányozási szerződést felmondhatja. A szállítmányozó különösen abban az esetben jogosult biztosítékot kérni, ha a megbízó vele szemben más esetekben is bármely jogcímen késedelemben esett, vagy ha az áru a várható költségeket nem fedezi. Az áru értékét illetően a szállítmányozó a megbízó által közölt értékből indul ki, ha az áru értékét közölték, mindazonáltal a szállítmányozó jogosult az áru piaci értékét szakértővel megvizsgáltatni és megállapítani. Ha az áru ily módon megállapított piaci értéke kevesebb, mint a közölt áruérték, a szállítmányozó a biztosíték tekintetében ezen kevesebb értékből jogosult kiindulni.

8. §

Zálogjog, visszatartási jog

1. A szállítmányozónak zálogjoga van mindazon dolgok és egyéb értékek felett, amelyek a birtokában vannak, illetve amelyekről okmányok útján rendelkezhet mindazon követeléseinek erejéig, amelyek az adott szállítmányozási megbízásból erednek, függetlenül attól, hogy azok esedékesek-e vagy sem.
2. A zálogjog/visszatartási jog kiterjed olyan dolgokra/értékekre is amelyek az adott szállítmányozási megbízással nincsenek ugyan kapcsolatban, de a megbízó pénzügyi helyzete a szállítmányozó követelésének teljesítését veszélyezteti, illetve ha az adós tartozását tartósan nem rendezi.
3. A szállítmányozó zálogjogát kereskedelmi úton, bírósági eljárás nélkül érvényesítheti.

9. §

A szállítmányozó felelőssége

1. A szállítmányozó felel a szerződésszegéssel okozott kárért, feltéve, hogy vétkesen járt el. A szállítmányozó nem felel azokért a károkért, amelyeket az általa igénybevett fuvarozók, raktározók, rakodók, közvetett szállítmányozók vagy egyéb szolgáltatásokat nyújtó személyek okoznak, kivéve ha a szállítmányozó ezek kiválasztásánál nem a szállítmányozótól elvárható gondossággal járt el.
2. A felek megállapodhatnak abban, hogy a szállítmányozó a fent megnevezett személyekkel szembeni kártérítési igényeket a megbízó számlájára és veszélyére perben vagy peren kívül érvényesíti. A szállítmányozót az eljárás sikerétől függetlenül ezért a tevékenységért a felek által megállapodott díj illeti meg.
3. Ha a szállítmányozó felelőssége megállapítható és az igényjogosult belföldi székhelyű személy, felelősségére a Polgári Törvénykönyv rendelkezései az irányadóak. Ha a szállítmányozó felelőssége megállapítható és az igényjogosult külföldi székhelyű személy, felelőssége olyan mértékben korlátozott, amilyen mértékben az igényjogosult országában a szállítmányozási szerződésre vonatkozó szabályok felelősségét korlátozzák.

4.1 A szállítmányozó a küldeményben bekövetkezett kárért fuvarozóként felel, ha

a) a küldeményt maga fuvarozta,

b) gyűjtőforgalomban továbbította és a kár ennek következtében állt elő,

c) a küldeményben bekövetkezett kár szállítmányozási tevékenysége körében keletkezett,

4.2 Ha a szállítmányozó fuvarozóként felel, felelősségére a ténylegesen alkalmazott fuvarozási mód szabályai és az általános szabályok alkalmazandók.

4.3 Ha nem állapítható meg, hogy a kár melyik fuvarozási mód tartama alatt keletkezett, úgy a felelősség mértéke az összetett fuvarozásban alkalmazott fuvarozási módok szabályai közül az, amely a megbízóra nézve a legelőnyösebb.

4.4 Ha a szállítványozó fuvarozói felelőssége megállapítható és az igényjogosult külföldi székhelyű személy, felelőssége olyan mértékben korlátozott, amilyen mértékben az igényjogosult országában az adott jogügyletre vonatkozó szabályok, a fuvarozó felelősségét korlátozzák.

5.1 A szállítványozó akkor is fuvarozóként felel, ha ezt a felelősséget kifejezetten és írásban elvállalta. Ez esetben a következő kiegészítő szabályok is alkalmazandók.

5.2 Ha a szállítványozó a fuvarozói felelősséget kifejezetten és írásban elvállalta, késedelmes átvétel vagy kiszolgáltatás esetén óránként meghatározott kötbért tartozik fizetni, amelynek mindenkor alkalmazandó összegét a Magyar Szállítványozói és Logisztikai Szolgáltatók Szövetsége teszi közzé.* A megbízó a kötbért meghaladó kárának megtérítését csak akkor követelheti, ha a határidőben történő kiszolgáltatáshoz fűződő érdekét közölte és a szállítványozó a határidő megtartását a kiszolgáltatási érdek ismeretében vállalta, továbbá, ha a megbízó bizonyítja, hogy a késedelem okát nem a szállítványozó tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő.

5.3 A szállítványozó írásban, külön díj ellenében, elvállalhatja továbbá azt is, hogy a megbízónak megtéríti azon bizonyított károkat is, amelyeket a megbízó - a szállítványozási (fuvarozási) szerződés késedelmes teljesítése miatt - harmadik személyeknek okozott. A szállítványozó ezen pont szerinti kötelezettsége nem a tényleges felelősségen alapul, hanem üzleti szolgáltatásnak minősül.

5.3.1 Ilyen igény esetén a megbízásban közölni kell a várható kárfajtákat, azok várható (becsült) összegét, és csatolni kell azokat az okmányokat, amelyek azt igazolják, hogy a megbízó az esetleges kárral harmadik személyeknek tartozik. Az esetleges kár bekövetkezése után azokat az okmányokat is csatolni kell, amelyek azt igazolják, hogy a megbízó a károkat megfizette.

5.3.2 Nem téríti meg a szállítványozó azt a kárt, amely ellenállhatatlan erőre, természeti katasztrófára, hatósági intézkedésekre, sztrájkra, a szállítványozó vagy közreműködője által meg nem akadályozható körülményre vagy más, nem a normális szállítványozási/fuvarozási ügymenetre vezethető vissza.

5.3.3 A szállítványozó a kár megtérítését ahhoz a feltételhez kötheti, hogy a megbízó, - szükség szerint -, a szállítványozóra ruházza mindazokat a jogokat, amelyek a megbízót más személyekkel szemben, a kárral összefüggésben megilletik, és az ehhez szükséges, a kárt tényben és jogban megalapozó okmányokat a szállítványozónak átadja. A károk megtérítése a szállítványozó döntésétől függ, ha az akár tényben, akár jogban csak valószínűsíthető. Ha a megbízó a kárt a szállítványozó előzetes beleegyezése nélkül fizette volna ki, úgy ez a szállítványozót nem köti.

10. §

Elévülés

1. A szállítványozási szerződés alapján támasztható igények egy év alatt elévülnek. Az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik, de legkésőbb az áru kiszolgáltatása napján.

11. §

Alkalmazandó jog. Joghatóság

1. A szállítványozó szerződéseire a magyar anyagi jogot kell alkalmazni.

2. Vitás ügyeket a felek békés úton kísérik meg rendezni.

3. A mennyiben a felek külön megállapodást nem kötöttek, a felek közötti minden jogvitára a szállítványozó székhelye szerinti bíróság kizárólagosan illetékes.

A szállítványozó fenntartja magának a jogot, hogy ezen ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK egyes rendelkezéseitől külön megállapodás alapján, vagy egyes szerződésekben eltérjen.

MEGJEGYZÉS:

A Magyar Szállítványozók Szövetsége Közgyűlése által 2000. május 23.-án és 2002. május 29.-én jóváhagyott változtatásokkal egybeszerkesztett változat. (A 2000. május 23-án jóváhagyott változtatások **kövérrrel** szedve, a 2002. május 29-én jóváhagyott változtatások **dólt kövérrrel** szedve.)

***A Magyar Szállítványozói és Logisztikai Szolgáltatók Szövetsége Elnökségének határozata**

Az elnökség 2003. január 28.-i ülése a következő döntést hozta: "Az elnökség az ÁSZF 9. §5.2. pont tekintetében közzéteszi a kötbér összegét a következők szerint: 60 EUR/óra, maximálisan azonban a fuvardíj kétszerese."